

Сова М. В.,
магістрант спеціальності «Філологія. Східні мови та літератури (переклад включно),
перша – китайська»
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Вечоринська Т. В.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри мов і літератур Далекого сходу та Південно-Східної Азії
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

СЛОВОВІРНО-СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ НОВОЇ КИТАЙСЬКОЇ ЛЕКСИКИ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З ПАНДЕМІЄЮ КОРОНАВІРУСУ

Анотація. Ця стаття пропонує огляд нової китайської лексики, яка з'явилася у Китаї на позначення нових соціальних реалій через розповсюдження коронавірусної інфекції, а відтак – і змінених умов життя й праці, пов'язаних із віддаленою роботою та дистанційним навчанням. У центрі роботи – нові слова медичної і соціально-побутової тематики, що вже належать до активної лексики китайської мови. Пропонуються концепції лінгвістичного мотивування нових лексичних одиниць, пов'язаних із пандемією COVID-19, а також їх систематизація й аналіз із погляду словотвірних особливостей. З опорою на роботи провідних китайських дослідників щодо питань неології у статті розглянуті основні тенденції побудови і словотвору неологізмів цієї тематики. Визначено, що утворення нових слів відбувається за сталими моделями словотвору китайської мови. Показано, що основним способом утворення нових слів залишається словоскладання, у рамках словотвору наведені моделі неологізмів коронавірусної тематики з сурядним, підрядним, керуючим і описовим зв'язком компонентів. Окрему увагу також приділено афіксальному способу словотвору як одному із найпродуктивніших у китайській мові. Наведено найбільш розповсюджені суфікси і напівсуфікси, що беруть активну участь у створенні нової китайської лексики, пов'язаної із пандемією коронавірусу. Також розглянуті приклади неологізмів, утворених шляхом морфемної контракції, що є одним із джерел поповнення словникового складу сучасної китайської мови. Окремо у статті подається кількісний морфемний аналіз неологізмів тематичної групи, пов'язаної із пандемією коронавірусу. Визначено, що чотириморфемні слова становлять більшість новоутворень відповідної тематики, що цілком відповідає принципам ритмомелодики і симетрії побудови словосполучень і речень китайської мови.

Ключові слова: китайська мова, неологізми, словоскладання, афіксація, контракція, коронавірус, COVID-19.

Постановка проблеми. Пандемія коронавірусу раптово змінила життя людей у всьому світі. Нові реалії дали поштовх активному поповненню словникового запасу в різних мовах, в тому числі і в китайській. Саме вони і створили підґрунтя для словотвірної продуктивності в мові. З'явилися назви нових захворювань, лексика пов'язана з лікуванням і профілактикою, з карантинними заходами, із побутом у новій реальності (віддаленою роботою і навчанням). Дослідження нової лексики

є важливою мовознавчою проблемою, оскільки вона має вагомий значення при виявленні головних тенденцій і перспектив поповнення лексичного складу мови. Виявлення та відтворення словотвірних особливостей неологізмів китайської мови на позначення реалій, пов'язаних із пандемією коронавірусу, у запропонованій роботі проводиться вперше. Об'єктом аналізу є нові лексичні одиниці китайської мови періоду поширення та розповсюдження коронавірусної інфекції Китаєм і світом, починаючи з грудня 2019 року, а також лексики, що з'явилася і стала активною на відтворення побуту і життя суспільства із впровадженням карантинних заходів. Матеріалом дослідження послуговували неологізми (близько 75 одиниць), знайдені у китайськомовних інтернет-виданнях (Chinanews.com, news.cctv.com), засобах масової інформації (who.int), наукових публікаціях Bank of China (《宏观观察》) та інших.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми виникнення нової лексики незмінно звертали на себе увагу як вітчизняних, так і закордонних лінгвістів. Зважаючи на порівняно нещодавню появу лексики, що є об'єктом нашого дослідження, вона ще не отримала ґрунтовного висвітлення у наукових колах. Нині нам відома праця китайського дослідника Лінь Біня «Нові слова. Епоха неологізмів» (《新词·时代》) [1], у якій він аналізує інтернет-сленг та гру слів, відображаючи останні соціальні зміни та стиль життя сучасного Китаю. Вань Сяньчу у роботі «Теорія словотвору китайської мови» (《汉语构词论》) [2], опублікованій у 2004 р., обговорює питання словотворення, застосовуючи нові теорії та методи сучасної лінгвістики. Таким чином, аналіз останніх досліджень демонструє актуальність обраної нами теми, особливо зауважуючи той факт, що словотвірні тенденції нової лексики, пов'язаної саме із пандемією, поки що залишаються поза науковим обговоренням. У роботі ми дотримуємося підходів до дефініції і класифікації неологізмів, а також загально-теоретичних підходів до дослідження лексикології китайської мови, висвітлених у роботах китайських науковців (Яо Ханьміна [3], Фу Хуай Цин [4]), російських науковців (Кленіна І. Д. [5], Семенас А. Л. [6], Хаматової А. О. [7]).

Предметом дослідження є систематизація й аналіз структурних особливостей нової лексики китайської мови, пов'язаної із пандемією коронавірусу починаючи з 2019 року і донині.

Метою цієї роботи є аналіз конкретних прикладів неологізмів й відстеження їх структурних особливостей, словотвірних тенденцій та закономірностей розвитку нової китайської лексики. Досягнення цієї мети передбачає виконання таких **завдань**: 1) виділення лексики, пов'язаної із нашою тематикою, загальним обсягом 75 слів; 2) визначення структурних особливостей досліджуваної лексики; 3) виявлення словотвірних моделей досліджуваної лексики.

Виклад основного матеріалу дослідження. У цій роботі ми дотримуємося дефініції неологізму, наведеної у роботі Яо Ханьміна «Неологізми. Суспільство. Культура» (新词语·社会·文化). Неологізми (新词语) – це, по-перше, власне нові слова; по-друге, вже наявні у мові слова, які отримали нове значення; по-третє, застарілі лексичні одиниці, які перейшли з пасивного вживання у активне [3, 58]. Відповідно, є підстави вважати, що нова лексика, утворена за період пандемії COVID-19, підпадає під визначення неологізмів.

На матеріалі нашого дослідження нами було виділено 75 лексичних одиниць, пов'язаних із пандемією COVID-19. Двоформних слів було виявлено найменше, оскільки більшість із них вже існували у китайській мові до пандемії COVID-19. До слів, які виникли у період пандемії, відносяться: 病例 (bìnglì) – *випадки захворювання*, 阴性(yīnxìng) – *негативний (тест на коронавірус)*. Загалом вони становлять 25% вибірки. Триморфемні слова становлять 15% вибірки. Наприклад: 接触者(jiēchùzhě) – *контактуючі особи*, 感染者(gǎnrǎnzhě) – *інфікована людина*. Загальна кількість чотириморфемних слів є найбільша, наприклад: 居家办公(jūjiābàngōng) – *домашній офіс*, 重症患者(zhòngzhèng huànzhě) – *пацієнт із критичним станом*. Становлять 45% вибірки. П'ятиморфемних слів було виявлено найменше, наприклад: 密切接触者(mìqièjiēchùzhě) – *людина, яка мала тісний контакт із хворим*, 超级传染源(chāojí chuánrǎnyuán) – *джерело найбільшої інфекції*. Становлять 5% вибірки. Шестиморфемних назв було знайдено достатньо, до прикладу: 新型冠状病毒(xīnxíngguānzhuàngbìngdú) – *COVID-19*, 卫生主管部门(wèishēngzhǔguǎnbùmén) – *головний санітарний пункт*. Становлять 8% вибірки. Нами не було виявлено семиморфемних назв, однак було знайдено восьмиморфемне слово 新型冠状病毒肺炎(xīnxíngguānzhuàngbìngdú fèiyán) – *пневмонія, викликана новим типом коронавірусу*. Становлять 2% вибірки.

Загалом серед основних способів словотвору у китайській мові дослідники виділяють такі. Так, В.М. Солнцев у межах сучасного словотвору виділяє такі способи утворення нових слів, як конверсія, словоскладання, афіксація [цит. за 7, 58]. В.І. Горелов визначає семантичний, лексико-морфологічний, морфологічний, морфолого-синтаксичний, морфолого-фонетичний, лексико-семантичний способи словотворення, а також контракцію [8, 19]. Відомий синолог І.Д. Кленін виділяє такі способи словотвору, як словоскладання, афіксація, фонетичне і семантичне словотворення, конверсія, морфемна контракція [5, 82].

Поряд із вказаними вище уявленнями стосовно способів словотворення існують класифікації, запропоновані китайськими лінгвістами. Наприклад, Лі Цзінь Сі і Лю Шижу [9] розрізняють три основні способи словотворення: синтаксичний спосіб – це утворення складних слів шляхом словоскладання або основокладання; морфологічний спосіб – утворення слів шляхом афіксації і редуплікації; фонетичний спосіб – утворення складних одноморфемних слів.

Сунь Чаншюй пропонує інший підхід до вивчення проблеми словотвору і виділяє такі способи утворення нових слів, як фонетичний (звуконаслідування), семантичний, структурний (словоскладання, афіксація, редуплікація) [цит. за 5, 87].

У формуванні «коронавірусної» лексики важливу роль відіграють неологізми, які утворилися внаслідок словоскладання сурядним, підрядним, керуючим зв'язком, та складні слова з описовим, виразним зв'язком компонентів.

У китайській мові словоскладання (复合词) – це основний спосіб утворення нових слів, зокрема складних. Так, за словами В.М. Солнцева, «словозлиття відбувається стихійно: часто слова, які вживаються поруч, зливаються в одне ціле. Словоскладання відбувається за сталим принципом, два або три слова (точніше – дві або три основи), які ніколи не утворювали словосполучення, складаються за правилами китайської мови» [цит. за 7, 81].

Розглянемо детально утворення складних слів за вказаними моделями.

1. 偏正式复合词(piānzhèngshì fùhécí) – модель з підрядним зв'язком, яку виділяє більшість китайських лінгвістів (Чжоу Цзumo [10], Чжан Шоукан [11], Джу Де Сі [12]). У словах цієї моделі виділяють головний компонент, який визначається, і другорядний, що визначає. Зв'язок між цими компонентами атрибутивний, визначальний, тобто підрядний.

Ван Цін [13], Жень Сюеян [14] та інші лінгвісти відзначають, що головна (незалежна) основа слів, утворених за атрибутивною моделлю, може мати різні характеристики; а визначальна (залежна) основа виражає найрізноманітніші особливості незалежної, головної основи.

Лу Чживей виділив п'ять основних моделей складних іменників, між компонентами яких існують атрибутивні відносини: 1) іменник + іменник; 2) прикметник + іменник; 3) дієслово + іменник; 4) числівник + іменник; 5) займенник + іменник [цит. за 7, 90].

Триморфемні слова формуються за такою схемою:

A + BC (де BC є головним компонентом)

病例 – BC: 诊病例(zhěnbìnglì) *підтвердженні випадки*;

患者 – BC: 诊患者(zhěnhuànzhě) *пацієнт із підтвердженим випадком коронавірусу*;

治疗 – BC: 症治疗(zhèngzhìliáo) *симптоматичне лікування*.

Чотириморфемні слова формуються за такою схемою:

AB + CD (де AB або CD є головним компонентом)

防疫 – AB: 防疫注射(fángyèzhùshè) *протиепідемічна вакцина*;

口罩 – CD: 口罩医用(kǒuzhào yīyòng) *медична маска*;

病例 – CD: 重症病例(zhòngzhèngbìnglì) *випадки з важкими пацієнтами*;

死亡病例(sǐwángbìnglì) *смертельні випадки*;

病毒 – CD: 冠状病毒(guānzhuàngbìngdú) *коронавірус*;

新冠病毒(xīnguānbìngdú) *коронавірус*;

人群 – CD: 高危人群(gāowēirénqún) *група людей високого рівня зараження*;

人数 – CD: 死亡人数(sǐwáng rénshù) *кількість померлих*;

症状 – CD: 阳性症状(yángxìngzhèngzhuàng) *позитивні симптоми*;

距离 – CD: 社交距离(shèjiāojiùlǐ) *соціальна дистанція*;

人员 – CD: 检疫人员(jiǎnyù rényuán) *робітник карантинної служби*;

部门 – CD: 检疫部门(jiǎnyùbùmén) *карантинний відділ*.

2. 联合式复合词(liánhésì fùhécí) – модель із сурядним зв'язком. Слова, утворені за цією моделлю, перебувають

в сурядних, рівноправних відносинах. А.Л. Семенов вважає, що «під копулятивним складанням розуміється складання функціонально-синтаксично і семантично рівноправних морфем, що дають у сумі єдине значення» [15, 63]. Так, Жень Сюелян, розглядаючи слова, побудовані за сурядною моделлю, поділяє їх на п'ять груп залежно від типу значень основ: поєднання синонімічних, близьких за значенням основ; поєднання антонімічних основ; поєднання корелятивних основ; поєднання основ із віддаленим значенням; поєднання двох основ, при якому одна втрачає своє значення [цит. за 7, 108]. До прикладу: 居家办公 (jūjiābāngōng) *домашній офіс*; 体温筛查 (tǐwēnshāichá) *температурний скрінінг*; 抗原阳性 (kàngyuányángxìng) *позитивний антиген*; 症状疗法 (zhèngzhuàngliáofǎ) *симптоматичне лікування*; 病毒源头 (bìngdúyuántóu) – *джерело інфекції*; 定点医院 (dìngdiǎn yīyuàn) *цільова лікарня*; 病毒监控 (bìngdújiānkòng) *моніторинг розповсюдження вірусу*; 发热中心 (fārezhōngxīn) – *поліклініка з людьми із підвищеною температурою*.

Китайські лінгвісти під час опису словоскладання за сурядною моделлю звертають увагу на групу слів, в яких може змінюватися порядок морфем. Оскільки слова, утворені за сурядною моделлю, складаються з рівноправних, незалежних основ, то порядок їх слідування може бути прямим і зворотним, а значення – одним і тим самим. До прикладу: 封锁 (fēngsuǒ) *локдаун* і 锁封 (suǒfēng) *локдаун*; 治疗 (zhìliáo) *лікування* і 疗治 (liáozhì) *лікування*.

3. 支配式复合词 (zhīpèishì fùhécí) – модель із керуючим зв'язком. Механізм словоскладання за цією моделлю полягає в тому, що перша дієслівна основа вступає з другою іменниковою в дієслівно-об'єктні відносини, інакше кажучи, дієслівна основа «керує» іменною. Однак, оскільки перша основа слова може бути і якісною, синологи також називають її предикативно-об'єктною. У вітчизняній лінгвістиці ця модель називається дієслівно-об'єктною або об'єктною: 感染机理 (gǎnrǎnjīlǐ) *механізм інфікування*; 清洁狂人 (qīngjiékuángén) *божевільний чистюль*; 疑似病例 (yísi bìnglì) *підозра на коронавірус*; 溢出事件 (yìchūshìjiàn) *проблема з переповненими лікарнями*; 传播途径 (chuánbò tújìng) *спосіб передачі інфекції*; 隔离措施 (gélícuòshī) *карантинні заходи*.

4. 表述式复合词 (biǎoshùshì fùhécí) – модель слів із описовим, виразним зв'язком компонентів. Сутність цієї моделі полягає в тому, що перша (предметна) основа виконує роль суб'єкта і вступає з другою основою (зазвичай дієслівною або якісною) в суб'єктно-предикативні відносини, утворюючи слово. За структурою така модель відповідає схемі простого розповідного речення, що й знайшло відображення в назві цієї моделі.

Суб'єктно-предикативну модель зазвичай не відносять до числа найбільш продуктивних. Однак у сучасній китайській мові вона продовжує залишатися однією з п'яти основних словотворчих моделей словоскладання, за якою утворюються іменники, прикметники та дієслова. Наприклад: 社区传播 (shèqūchuánbò) *розповсюдження інфекції поза межами лікарні*; 临床试验 (línchuángshìyàn) *клінічне дослідження*.

Загалом визначено, що слова, утворені способом словоскладання, становлять 55% вибірки.

Афіксальний словотвір займає в китайській мові друге місце за продуктивністю після словоскладання. Афіксація і напівафіксація розглядаються в лінгвістиці як два самостійні способи словотвору. Головна відмінність цих способів полягає в тому, що в першому випадку нові слова утворюються на

базі існуючих в мові слів і основ шляхом приєднання до них словотворчих афіксів, а в другому випадку – напівафіксів. Афіксація відноситься до морфологічного способу словотворення, а напівафіксація – до лексико-морфологічного способу словотворення. Афікси (加词缀) – це морфемні з граматичним значенням [6, 89]. Вони включають в себе префікси, суфікси та напівсуфікси.

Розглянемо неологізми, утворені способом афіксації, пов'язаної із коронавірусом.

1. Суфікси 病 (bìng) та 症 (zhèng). Унаслідок активного процесу створення термінологічної системи прискорилося перетворення «іменникових морфем» у службові змінило їхні функції [16, 47]. Як приклад можна привести морфему 病 (bìng) – хвороба, суфікс активно використовується в сучасній китайській медичній термінології і завжди займає фіксовану позицію суфікса, тобто наприкінці терміна. Однак суфіксом повною мірою ця морфема не є, оскільки вона має лексичне значення і відіграє радше семантичну, а не граматичну роль. Наприклад: 传染病 (chuánrǎnbìng) *епідемія*; 流行病 (liúxíngbìng) *епідемія*; 轻症 (qīngzhèng) *легка форма хвороби*; 重症 (zhòngzhèng) *важка форма хвороби*.

2. Суфікс 者 (zhě) займає особливе місце в системі словотворчих часток китайської мови. Виникнувши в стародавній китайській літературній мові, цей суфікс надзвичайно продуктивний, сфера його використання дуже широка. Початкове значення 者 «той, хто ...» передбачає насамперед участь цього суфікса у словотворі іменників від дієслівних коренів, позначаючи особу, яка виконує ту чи іншу дію. У неологізмах, пов'язаних із коронавірусною тематикою, він виконує таку ж саму роль. Наприклад: 接触 (jiēchù) *контактувати* → 接触者 (jiēchùzhě) *контактна особа*; 感染 (gǎnrǎn) *інфікуватися* → 感染者 (gǎnrǎnzhě) *інфікована людина*.

3. Напівсуфікс 性 (xìng) має початкове лексичне значення «якість, властивість, характер». У сучасній китайській мові він виступає як надзвичайно продуктивний напівсуфікс абстрактних понять. Приєднуючись в основному до коренів (основ), він відповідає українському суфіксу «-ний». До прикладу: 阴性 (yīnxìng) *негативний (тест)*; 阳性 (yángxìng) *позитивний (тест)*.

4. Напівсуфікс 率 (lǜ). Морфемні з меншою основою можна віднести до напівсуфіксів, оскільки поряд з ними функціонують і слова, від яких вони утворились. Цей напівсуфікс приєднується до іменних основ, тому слово набуває значення «ступінь», «коефіцієнт», «рівень»: 死亡率 (sǐwánglǜ) *кількість летальних випадків*; 致死率 (zhìsǐlǜ) *кількість летальних випадків*; 阳性率 (yángxìnglǜ) *кількість з позитивним тестом*; 治愈率 (zhìyùlǜ) *відсоток одужань*.

5. Також у неологізмах, пов'язаних із коронавірусною темою, зустрічається напівсуфікс 期 (qī), який позначає певний період часу, до прикладу: 痊愈期 (quányùqī) *період виліковування*; 潜伏期 (qiánfúqī) *інкубаційний період*. Напівсуфікс 令 (lìng), який додає до слова значення наказу, наприклад: 居家令 (jūjiālìng) *наказ сидіти вдома*; та напівсуфікс 例 (lì) зі значенням *приклад*, *випадок* у такому слові як: 病例 (bìnglì) *випадок захворювання*. Напівсуфікс 狂 (kuáng) – «божевільний», який часто зустрічається у неологізмах сучасної китайської мови, також утворив слово 清洁狂 (qīngjiékuáng) *чистюль (людина, яка запаслася масками, антисептиками)*. Загалом визначено, що слова, утворені способом афіксації, становлять 35% вибірки.

Морфемна контракція 简称 (jiǎnchēng) є ще одним джерелом поповнення словникового складу сучасної китайської мови. Процес випадання з багатоскладового слова або термінологічного словосполучення того чи іншого значущого компонента (морфем) в китайській мові називається морфемною контракцією [4, 129]. Морфемна контракція, будучи частиною словотвірної системи китайської мови, тісно пов'язана зі словоскладанням, лексикалізацією словосполучень, семантичним словотвором і частково з суфіксацією, однак вона досить чітко відмежується від них. Звичайно, найближче морфемна контракція зникається з провідним способом словотворення китайської мови – словоскладанням. Істотна різниця існує між кінцевим продуктом словоскладання і морфемною контракцією: в першому випадку утворюються складні слова, у другому – складноскорочені, які зовні дуже схожі на звичайні слова, однак відрізняються від них низкою специфічних ознак. Морфемна контракція чотирискладових лексичних одиниць полягає в опущенні однієї або двох морфем. При їх скороченні до двоскладового складу можливі найрізноманітніші моделі. Так, можуть зникати друга і четверта морфемні:

疫病情况 (yìbīngqíngkuàng) → 疫情 (yìqíng) *епідемічна ситуація*;

检验检测 (jiǎnyàncèdìng) → 检测 (jiǎncè) *виявити*.

Шестискладові терміни та восьмискладові слова, які, як правило, складаються з трьох двоморфемних складників, у результаті морфемної контракції зазвичай скорочуються до чотирискладових або двоскладових слів. Найбільш поширеною моделлю утворення скорочених еквівалентів шестискладових термінологічних словосполучень є опущення по одному компоненту з двох перших (ліворуч) складників. Причому в одних випадках зберігається остання (праворуч):

高度危险人群 (gāodùwēixiǎnrénqún) → 高危人群 (gāowēirénqún) *група людей підвищеного ризику*;

新型冠状病毒肺炎 (xīnxíngguānzhuàngbìngdúfēiyán) → 新型肺炎 (xīnxíngfēiyán) *пневмонія, викликана новим типом коронавірусу*.

В інших вона опускається:

世界卫生组织 (shìjièwèishēngzǔzhī) → 界卫 (jièwèi) *Всесвітня організація охорони здоров'я*.

Загалом визначено, що слова, утворені способом морфемної контракції, становлять 10% вибірки.

Висновки. Пандемія COVID-19 спричинила зміни, що змусили говорити про світ «до» та «після». Очевидною реальністю є те, що це значно вплинуло на створення лексичних та семантичних неологізмів у китайській мові. За надзвичайно короткий проміжок часу у мові накопичилася велика кількість неологізмів, утворених різними способами та моделями, які були досліджені й описані у нашій статті. У роботі було встановлено, що найбільшу кількість становлять чотириморфемні слова (45%), за ними слідує двоморфемні (25%), найрідше трапляються восьмиморфемні слова, оскільки велика кількість із них піддаються контракції.

Таким чином, ми також доходимо висновку, що словотворення нової лексики, пов'язаної із коронавірусом, відбувається за сталими моделями. Так, у вибірці зі 75 слів найбільший відсоток неологізмів утворено способом словоскладання – 55% вибірки, афіксація (35%) бере також активну участь в утворенні нової лексики. У роботі наведено найпоширеніші суфікси (者 (zhě), 病 (bìng)) і напівсуфікси (令 (lìng), 狂 (kuáng), 例 (lì), 期 (qī),

率 (lǜ), 性 (xìng)), які зустрічалися під час відбору лексики. Також 10% вибірки припадає на контракцію лексики. Отже, утворення неологізмів є безперервним явищем китайської мови. З кожним роком збільшується кількість нових слів, які потребують докладного вивчення та класифікації. Нова лексика представляє певний інтерес для вивчення, дослідження і подальшого аналізу лінгвістами джерел появи неологізмів.

Література:

1. 林斌. 新词·固时代. 北京: 中国法制出版社, 2011年. 275页.
2. 万献初. 汉语构词论. 武汉: 湖北人民出版社, 2004年. 320页.
3. 姚汉铭. 新词语·社会·文化. 上海辞书出版社, 1998年. 228页.
4. 符淮青. 现代汉语词汇. 北京: 北京大学出版社, 2003年. 254页.
5. Кленин И.Д., Щичко В.Ф. Лексикология китайского языка: учебное пособие. Москва: Восточная книга, 2013. 272 с.
6. Семенов А.Л. Лексика китайского языка: базовый учебник. 2-е изд., стер. Москва: Восток - Запад, 2005. 310 с.
7. Хаматова А.А. Словообразование современного китайского языка: научное издание. Москва: Муравей, 2003. 224 с.
8. Горелов В.И. Лексикология китайского языка: учебное пособие для студентов пед. ин-тов по спец. № 2103 «Иностр. яз.». Москва: Просвещение, 1984. 216 с.
9. 黎锦熙、刘世儒, 汉字构词法和词素研究, 北京师范大学报, 1959年. 595页.
10. 周祖谟. 汉语词汇讲话. 人民教育出版社, 1959年. 88页.
11. 张寿康. 构词法和构形法. - 湖北: 湖北人民出版社, 1981年. 96页.
12. 朱德熙. 语法讲义. 北京: 商务印书馆, 1982年. 231页.
13. 王勤. 现代汉语词汇概要. 内蒙古人民出版社, 1983年. 481页.
14. 任学良. 汉语词法. - 北京: 北京语言大学出版社, 1981年. 281页.
15. Семенов А.Л. О синтагматической семантике копулятивного сложения в китайском языке // Исследования по китайскому языку. Москва, 1973. 63–78 с.
16. 范 晟. Морфемная деривация как способ номинации болезней в современном английском и китайском языках. Филология и лингвистика в современном мире: материалы междунар. науч. конф. Молодой ученый. 2017. (№ 54). 45-48 с.
17. 中新网专题. URL: <https://m.chinanews.com/wap/detail/chs/zydlf/5013.shtml>
18. 中国新闻_央视网. URL: <https://news.cctv.com/china/mobile/>
19. 中国新闻网. URL: <https://m.weibo.cn/u/1784473157#&gid=1&pid=1>
20. 中华人民共和国国家卫生健康委员会. URL: <http://www.nhc.gov.cn/wjw/web/ydd.shtml>
21. Mayo Clinic. URL: <https://www.mayoclinic.org/zh-hans/diseases-conditions/coronavirus/symptoms-causes/syc-20479963>
22. 世卫组织网站. URL: <https://www.who.int/zh/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>
23. Children's Hospital Los Angeles. URL: <https://www.chla.org/blog/health-and-safety-tips/novel-coronavirus-what-you-should-know-simplified-chinese>

Sova M., Vechorynska T. Word-formative and structural features of the new Chinese vocabulary related to the coronavirus pandemic

Summary. This article provides an overview of the new Chinese vocabulary, which has appeared in China to denote new social realities that are connected to the spread of coronavirus infection. Coronavirus infection has changed work and lifestyle, which consequently led to remote working and distance education. Special attention is placed on new words related to medical and social issues, which already represent the active vocabulary of the Chinese language.

The concepts of the linguistic motivation of the new lexical units related to the COVID-19 pandemic, as well as their systematization and analysis in terms of their word-

formation and structural features are proposed. Based on the works of leading Chinese researchers on neology, this article considers the main trends in the formation and word building of neologisms on this particular topic. It is determined that the formation of the new words occurs according to stable models of word formation in the Chinese language.

It is shown, that the main process of linking together two or more bases is compounding, also in the article are given the types of connection between the neologisms on the coronavirus topic such as conjunctive, subjunctive, controlling, and descriptive connection. Particular attention is also paid to the affixation process of the word-formation, as one of the most productive ways in the Chinese language. The most common suffixes and semi-suffixes that are actively

involved in the word-building of new Chinese vocabulary related to the coronavirus pandemic are listed. Besides, the article provides some examples of neologisms formed by morpheme contraction, being one of the sources of modern Chinese vocabulary enrichment.

The article presents a quantitative morphological analysis of neologisms of the thematic group related to the coronavirus pandemic. It is determined, that four-morpheme words constitute the majority of neologisms, which fully corresponds to the principles of rhythmic organization and symmetry of phrase's and sentence's construction in the Chinese language.

Key words: the Chinese language, neologisms, word-formation, affixation, contraction, coronavirus, COVID-19.